

13.07.2025 р.

Голові Світового Конгресу Українців пану Павлу Грод

Голові Європейського Конгресу Українців пану Богдану Райчинцю

Міністру закордонних справ України пану Андрію Сибізі,

Міністру культури та інформаційної політики України Миколі Точицькому

Копія: Адміністрація Президента України

Посольство України в Республіці Болгарія

Звернення щодо захисту честі української громади Болгарії та керівництва СУОБ «Мати Україна» у зв'язку з публічними наклепами, незаконними діями та порушенням законодавства Республіки Болгарія з боку блогера Редьки (Фелікса).

У зв'язку з образами і нападами з боку українського коміка Редьки (Фелікса), опублікованими на його каналах (див. тут - <https://www.instagram.com/reel/DL7-WDaMPfx/...>) звертаюся із закликом захистити честь і гідність української громади Болгарії і мене особисто як голови СУОБ «Мати Україна».

Восени 2024 р. комік Редька і його поплічники самовільно встановили незаконні конструкції на могилі проф. М.Драгоманова та проф. М.Паращука на Софійському кладовищі. Вони запросили дозвіл від адміністрації цвинтаря лише на прибирання могил. А їхні незаконно змонтовані лавки, таблички і тримач прапора пошкодили цілісність бетонної подушки на двох могилах, які було відреставровано в другій половині 2023 р. силами СУОБ та Посольства України в Болгарії за кошти відповідного фінансування МЗС та кошти благодійників.

Комік Редька, через рік після генеральної реставрації могил, виставив у своєму блозі відео з наклепами нібито " посольство і українці не доглядають за могилою Драгоманова". На фото та відео фіксувалося лише опале листя, що є звичайним явищем в осінній сезон, що жодним чином не підтверджує «недогляд» місць поховання.

Український стендапер і блогер, в гонитві за швидкою славою за рахунок спекуляцій довкола пам'яті виданих українців М.Драгоманова та М.Паращука, вчинив акт свавільства та порушив болгарське законодавство, а також завдав матеріальних збитків організації СУОБ «Мати Україна». Зокрема:

ID

1. Болгарське законодавство забороняє здійснювати будь-які дії на муніципальних кладовищах без згоди родичів чи осіб/організацій, які мають на це повноваження;

2. Будь-які роботи на місцях поховань мають бути здійснені лише фірмою, що має ліцензію Софійського міського цвинтаря, згідно затвердженого проєкту;

3. Самовільний монтаж «лавки» та інших малих конструкційних форм призвів до появи отворів у цементній подушці. Як наслідок, втрачено 25-річну гарантію від фірми-виконавця на якість робіт, і СУОБ «Мати Україна» необхідно сплатити додаткові кошти для герметизації фундаменту та плитки навколо могил. Варто врахувати, що ґрунти в Софії є нестабільними в умовах сейсмічної зони, і реконструкцію в 2023 р. було проведено саме через загрозу того, що пам'ятники М.Драгоманову і М.Паращуку заваляться, внаслідок просідання ґрунтів.

4. Встановлення національних прапорів в Болгарії дозволяється законом лише на території, що є приватною власністю іноземців, або в рамках протокольних заходів за наявності болгарського національного прапора. Підкреслюємо, що ділянку для поховання М.Драгоманова надала безоплатно Болгарська академія наук, а територія кладовища є муніципальною власністю столиці Болгарії. На території кладовища немає національних прапорів. Поруч з могилами М. Драгоманова і М.Паращука розміщені сектори з німецьким, британським і італійським військовими масовими похованнями, де також немає жодної національної символіки, оскільки це не передбачено національним законодавством Болгарії.

5. Українські активісти у попередні роки намагалися маркувати могили М.Драгоманова і М.Паращука жовто-блакитними стрічками, однак вони стали приводом для актів вандалізму. Тому, українська національна символіка використовується на місцях поховань видатних українців лише під час проведення протокольних закладів.

Традиції догляду за могилою М.Драгоманова українською громадою в Софії існують з 1914 р. В 1932 р. пам'ятник на могилі М.Драгоманову було відкрито в присутності Міністра закордонних справ УНР О.Шульгіна.

Після відновлення Незалежності України, після відкриття українського посольства в Софії та згуртування українців у 1990 рр. догляд за могилами М.Драгоманова та М.Паращука здійснювався на системній основі.

Спадщину українських діячів, особливо їхнього болгарського періоду життя глибоко вивчали українці, які постійно проживають в Софії. В результаті маємо надбання статей, дисертацій, монографій, присвячених розвитку українсько-болгарських відносин та спадщини М.Драгоманова та М.Паращука, а саме В.А.Москаленка, Е.Хакової, Олени Коцевої, Антоніни Якімової, Василя Жуківського. У Софійському університеті створено кабінет ім. М.Драгоманова, у фойє факультету журналістики Софійського університету було відкрито меморіальну дошку М.Драгоманову, де він 5 років викладав всесвітню історію. Засновано в Софії Міжнародну наукову конференцію «Драгоманівські студії». Відкрито пам'ятнику дошку на місці будинку де проживав М.Драгоманов в Софії. Його іменем з ініціативи громади,

Посольства України і ректорату Софійського університету названо площу в центрі Софії, відповідне рішення ухвалила Столична міська рада у жовтні 2024 р.

Українська громада за підтримки Посольства України видала «Карту українських місць в Софії», в яку також включено могили видатних українців.

Реконструкцій надгробних пам'яників М.Драгоманова та М.Паращука упродовж останніх 30 років було декілька. Також декілька разів вони ставали об'єктами вандалізму. На початку 2000-х рр. невідомі вкрали бронзові статуетку лева та погруддя з пам'ятника Паращуку, згодом зник і бронзових барельєф Драгоманова, який пережив і Другу світову війну, і комунізм. Українська громада і Посольство України спільно вживали заходів для приведення могил у гідний стан, та продовжують популяризувати роль М.Драгоманова та М.Паращука для українсько-болгарських відносин.

Окремо наголошуємо, що СУОБ «Мати Україна» є поважною серед українців та болгарських інституцій організацією. Як члени СКУ та ЄКУ, за роки повномасштабного вторгнення росії в Україну наша організація була організатором десятків мітингів протесту та підтримки України. За цей період ми вивезли в Україну 120 тон гуманітарних вантажів, понад 85 000 гуманітарних пакетів отримали українські біженці в нашому гуманітарному центрі, який працює і досі, ми перерахували нашим партнерським організаціям в Україні понад 200 000 євро для оплати термінових запитів з фронту.

Керівництво СУОБ «Мати Україна» не подавало заяви до компетентних органів Болгарії про самовільство українського коміка Редька, розуміючи що це матиме негативний вплив на імідж України в Болгарії.

Нинішня ситуація вимагає реагування на вчинки Ф.Редька, тому що він грубо порушив законодавство Республіки Болгарії, ввів в оману своїх підписників, сприяє розколу суспільства в Україні, ображає не лише керівника СУОБ «Мати Україна», а й кидає наклепи на українську громаду в Болгарії, на дарувальників, завдяки яким здійснюється допомога Україні.

Публічні образи від Редьки, відверті наклепи, прояви сексизму, ейджизму, використання мови ненависті у поєднанні з неосвіченістю і бажанням дешевого піару з боку українського коміка *не лишають іншого вибору*: змушують вдатися до правових механізмів захисту честі, гідності й відшкодування матеріальних збитків для організації.

Загально відомо, що незнання законодавства іноземної країни не звільняє від відповідальності туристів, які вчиняють правопорушення. Українська громада в Болгарії і члени СУОБ «Мати Україна» - це добропорядні і законослухняні громадяни, що поважають закони і звичаї країни, яка їх прийняла.

З огляду на вище викладене, СУОБ «Мати Україна» звертається до державних інституцій України із закликом захистити честь і гідність української громади в Болгарії та:

- 1) засудити дії Редька, які наносять іміджевої шкоди Україні, і вносять розкол в українське суспільство;

СУОБ «МАТИ УКРАЇНА»

БУЛ. «СЛИВНИЦА» 141-143,
СОФИЯ 1232, БЪЛГАРИЯ

ID 176471600

WWW.MOTHERUKRAINE-BG.ORG

E-MAIL: OLENASOF@GMAIL.COM

AUOB «MOTHER UKRAINE»

BULV. «SLIVNITZA» 141-143,
SOFFIA 1232, BULGARIA

ID 176471600

WWW.MOTHERUKRAINE-BG.ORG

E-MAIL: OLENASOF@GMAIL.COM

- 2) вжити заходів для недопущення повтору самовільного втручання псевдо патріотів з метою самопіару шляхом попередження усіх українських осередків-членів СКУ та ЄКУ, а також посольств України в тих країнах, де поховані видатні українці.

З повагою,

**Голова СУОБ «Мати Україна»
Д.ф.н. Олена Коцева**

ID

